

Kommunala integrationsrådet

Plats och tid Hemgården, Kiliansgatan 11, Lund, 2018-03-13 klockan 18.00–20.00

Ledamöter Yanira Difonis (MP), ordförande
Philip Sandberg (L)
Mira Melander (S)
Kerstin Vikner (S)
Sven-Bertil Persson (V)
Rita Borg (S)

Ersättare Kenth Andersson (S)
Cherry Batrapo (FI)
Agneta Lindskog (KD)
Sven Ingmar Andersson (C)
Ulf Nilsson (L)
Håkan Friberg (L)

Övriga Ann-Charlotte Ewerhard (M)

Eva Wallengren

Amanda Holm Strandkvist

Christian Penalva

Angela Noel

Linn Dimmlisch

Anita Carlström

Mahfozullah Ganj

Marta Meszaros

Gabriella Fredriksson

Karin Andersson

IM Lunds lokalförening

Verksamheten Kompis Sverige,
Lund

Kulturhistoriska föreningen för
södra Sverige

Lunds Ungdoms- & Hemgård

Rädda Barnen Lund

Röda Korset, Internationella Huset

Tamam

Ungerskt kulturforum

Raul Wallenberg institutet

Praktikant Liberalerna

Justerare Philip Sandberg (L)

Paragrafer § 1-5

Underskrifter

Sekreterare

Ulrika Dagård

Ordförande

Yanira Difonis (MP)

Justerare

Philip Sandberg (L)

Justerare

Utdragsbestyrkande

§ 1 Männskliga rättigheter och Lund som MR-stad

Gabriella Fredriksson arbetar på Raul Wallenberg institutet som Team Leader. Gabriella berättar om institutets arbete med mänskliga rättigheter och om MR-städer.

Raul Wallenberg institutet är en forskningsinstitution med olika program och kontor i ett 40-tal länder runt om i världen, framförallt i sydöst Europa och sydöst Asien. Huvudkontoret finns i Lund.

Institutets övergripande mål är att sprida kunskap om och förståelse för mänskliga rättigheter och lagar kopplade till mänskliga rättigheter. Institutet arbetar bland annat med forskning och analyser av offentliga dokument och lagstiftning, arrangerar utbildningar om mänskliga rättigheter, samt olika forum och seminarier. För tillfället fokuserar institutet på flyktingströmmar, inkluderande samhällen, rättvisa och effektiva rättssamhällen och ekonomisk globalisering med koppling till mänskliga rättigheter. Definitionen av inkluderande samhällen är: Ett samhälle där alla invånare, oavsett bakgrund har möjlighet och motivation till att delta i offentliga-, sociala- och politiska aktiviteter. För att det ska vara möjligt måste det finnas lagar och politiska beslut som upprätthåller och förespråkar en inkluderande process, som tillåter en jämlik tillgång för invånarna till utbildning, offentliga platser och information för att främja ett diversifierat och pluralistiskt samhälle.

Raul Wallenberg institutet arbetar även med mänskliga rättigheter i Sverige och med kommuner. Kommuner har ett stort ansvar att implementera mänskliga rättigheter på lokal nivå. I det arbetet samverkar institutet med Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) som har en överenskommelse med regeringen att utbilda om mänskliga rättigheter, samt att utveckla metoder för att stödja implementering av mänskliga rättigheter på lokal och regional nivå i Sverige. Tillsammans med SKL har institutet, med flera, varit med om att arbeta fram en plattform för policy- och verksamhetsutveckling av mänskliga rättigheter med målsättningen att kommuner och regioner systematiskt ska börja arbeta med mänskliga rättigheter. I det arbetet ingår också möjligheten för kommuner att utnämna sig som MR-stad/MR-kommun.

En MR-stad kännetecknas av att kommunen, företag och organisationer tillämpar internationella normer för mänskliga rättigheter genom att vidta positiva åtgärder för att säkerställa att mänskliga rättigheter skyddas. Människor ska också ges möjlighet att förstå och hävda sina rättigheter och delta i beslut som påverkar dem. Att vara en MR-stad handlar om att utveckla principer och att systematiskt arbeta med MR-frågor i organisationen. Även det utåtriktade arbetet präglas av ett MR-perspektiv och invånarna, föreningar, företag och andra är inkluderade i arbetet. Det finns ingen internationell ackreditering för en stad som utnämner sig själv som

MR-stad. Dock inkluderar SKLs plattform kriterier för vad som kännetecknar en MR-stad i Sverige.

Kriterierna för vad som kännetecknar en MR-stad är:

1. Ett lokalsamhälle där alla tar ett aktivt ansvar för att förverkliga mänskliga rättigheter och i detta samarbetar med det civila samhället och andra aktörer.
2. Kunskap och medvetenhet om de mänskliga rättigheterna hos förtroendevalda, tjänstepersoner, medborgare och det civila samhället.
3. Ett åtagande att införliva mänskliga rättigheter i formella riktlinjer, rutiner och aktiviteter för att på så sätt i allt högre grad respektera, skydda och främja de mänskliga rättigheterna.
4. Att synliggöra de dilemman och eventuella konflikter som uppstår när de olika rättigheterna ska förverkligas.
5. Att säkerställa att mänskliga rättigheter respekteras, skyddas och främjas vid tecknandet av kommunala kontrakt och andra rättsliga avtal.
6. Att utveckla lämpliga mekanismer för att regelbundet följa upp och kommunicera resultat.

Ulrika Dagård informerar om Lunds arbete med att kartlägga sitt arbete med mänskliga rättigheter för att ta fram en struktur för arbetet med mänskliga rättigheter och för att kunna utnämna Lund till en MR-stad.

Kommunstyrelsen beslöt 2016-09-17 att Lunds kommun ska samverka med Raul Wallenberg institutet för att utveckla ett systematiskt arbete med mänskliga rättigheter och att arbeta fram kriterier för att utnämna Lund till MR-stad.

Kommunkontoret har genomfört en kartläggning av Lunds arbete med mänskliga rättigheter. Resultatet är att Lund arbetar med olika konventioner kring mänskliga rättigheter men arbetet är inte tillräckligt strukturerat för att möta kriterierna för en MR-stad.

Därför föreslås följande struktur för Lunds arbete med mänskliga rättigheter:

Ett övergripande styrdokument ska arbetas fram, det vill säga ett program med tillhörande handlingsplan för Lunds arbete med mänskliga rättigheter. Programmet ska utgå från kommunens vision och kommunfullmäktiges fokusområden, samt beskriva vilka principer som är vägledande för Lunds arbete med mänskliga rättigheter och som MR-stad.

Lunds arbete med mänskliga rättigheter och social hållbarhet ska samordnas för att undvika suboptimering och för att uppnå synergieffekter.

Kunskapshöjande insatser internt om mänskliga rättigheter behöver utvecklas för att utveckla ett människorättsbaserat arbetsätt som innebär:

”Verksamheter vet och har kunskap om vilka mänskliga rättigheter de ansvarar för, har mål som relaterar till mänskliga rättigheter och fokuserar på verksamhetsområden som berör människor som har ett svagt skydd för att få sina mänskliga rättigheter tillgodosedda.”

Samverkan mellan förvaltningar och med övriga aktörer i Lund såsom kommuninvånare, idéburen sektor, universitet och näringsliv för att utveckla Lunds MR arbete och Lund som MR-stad.

En modell för uppföljning och analys ska arbetas fram för att följa upp Lunds arbete med mänskliga rättigheter med utgångspunkt från den föreslagna policyn och handlingsplanen.

Integrationsrådet genomför en övning i grupper om fyra. Grupperna består av förtroendevalda och föreningsrepresentanter. Följande två frågeställningar diskuteras:

- Utifrån er förening och era medlemmar – hur kan Lunds kommun utveckla sitt arbete med mänskliga rättigheter? Fokusera på områden som är viktiga för er?
- Hur kan vi tillsammans utveckla arbetet med mänskliga rättigheter i Lund?

Resultatet från gruppövningen är:

Grupp 1: Rätten till kultur som utgångspunkt i MR-arbetet. Till exempel kan Kulturen och andra museer i Lund utbilda i MR-frågor. Institutionerna kan också arbeta för ytterligare tillgänglighet på museer och fokusera utställningar på så kallade ”glömda grupper”. Museer kan även arbeta med att utveckla dialoger med invånarna kring mänskliga rättigheter och lyfta olika perspektiv såsom likabehandlingsfrågor, jämställdhet, diskriminering, med mera.

Grupp 2: Ungerska kulturföreningen vill påbörja ett arbete med att ”öppna upp” sig mer och samverkar med andra föreningar och grupper. Kultur- och fritidsnämnden kan arbeta in ett MR-tänk på många olika sätt i sina olika frågor. Ett MR-perspektiv finns redan idag i till exempel Ungdomspolitiskt program och Kulturpolitiskt program. Nämnden är även involverad i Lunds arbete med att samverka med olika föreningar i det påbörjade arbetet med Överenskommelsen.

Grupp 3: Fokus på flyktingsituationen. Nyanlända bör få information om sina rättigheter och skyldigheter genom bland annat språkcafé (IM arrangerar bland andra språkcaféer). Ungdomstinget kan vara ett forum för att arbeta med mänskliga rättigheter. Kommunens vänortssamarbeten kan även fokusera på mänskliga rättigheter och involvera ungdomars erfarenheter. Öka tillgängligheten genom att ha information på flera språk på

Lunds webbplats. Turistbyrån kan utvecklas som informationscenter för mänskliga rättigheter. Arrangera MR-dagar i Lunds kommun.

Grupp 4: Viktigt att organisationer som arbetar med mänskliga rättigheter får tillgång att arbeta på kommunens HBV-hem (Tamam). Mer resurser behövs till föreningar för att arbeta med nyanlända.

Grupp 5: Rädda Barnen anser att det är viktigt att anställa fler psykologer och kuratorer i skolorna med tanke på att unga och speciellt flickor mår dåligt. Hemgården: Stöd till personer som har behov av att bli sedda. Arbeta mer med demokrati och stöd till unga. Samverkan och tydlighet är viktigt arbetet med Lunds Överenskommelse mellan kommunen och idéburen sektor i Lund. Röda korset- Internationella huset: Vill fortsätta att utveckla simlektioner för nyanlända och andra som behöver kunna simma. Finns ett behov av lokaler och instruktörer och även endast för de som identifierar sig som tjejer.

Integrationsrådet lägger informationen till handlingarna.

§ 2 Förslag till integrationsrådets verksamhetsplan för 2018

Integrationsrådet diskuterar och beslutar om rådets verksamhetsplan för 2018. Verksamhetsplanen innehåller:

Sammanträde den 13 mars 2018

1. Mänskliga rättigheter – Raul Wallenberg institutet
2. Lund som MR-stad

Sammanträde tisdagen den 15 maj

1. Lunds arbete med Överenskommelsen – samverkan mellan Lunds kommun och idéburen sektor.
2. Idéburet offentligt partnerskap (IOP) och andra finansieringsformer för samverkan.

Sammanträde tisdagen den 11 september

1. Flyktingmottagandet och inkludering i Lund

Sammanträde tisdagen den 13 november

1. Besök från annan kommun som arbetar med inkludering och integration.

Kommunala integrationsrådet beslutar

att godkänna verksamhetsplanen för 2018.

Protokollsanteckning: Philip Sandberg (L) anser att det behöver följas upp varför så få av integrationsrådets föreningar deltar på rådets möten och att en utvärdering av rådets verksamhet behövs.

§ 3 Information från föreningarna till integrationsrådet

Föreningarnas representanter informerar integrationsrådet om sitt arbete.

Kompis Sverige: Har börjat arbeta med ett ungdomsprojekt kring inkludering i gymnasieskolor genom att arrangera workshops. Under workshoppen deltar etablerade svenska ungdomar och nyanlända ungdomar. Även om det går på samma skolor är de ofta rumsligt separerade. Det kan vara svårt för organisationer att bli insläppt på gymnasieskolor. Kompis Sverige samverkar gärna med andra föreningar i arbetet med inkludering.

Kompis Sverige är på gång att starta ett samarbete med Sveriges Kvinno-lobby. Syftet är att öka valdeltagandet hos utrikesfödda kvinnor inför valet 2018. I riksdagsvalet 2014 röstade ca 90 % av kvinnorna som är födda i Sverige men endast 72 % av de kvinnor som är födda utanför Sverige. Metoden går ut på att rekrytera demokratiambassadörer som i sin tur ska ordna informationsaktiviteter. Demokratiambassadörerna erbjuds en utbildning i demokrati, jämställdhet och samtalsledning.

Ungerskt kulturforum: Föreningen har fyllt 60 år. Föreningen öppnar gärna upp för samarbete med andra föreningar.

IM: Är en av de föreningar som deltar i samorganisationen i Lund kring att ordna bostad för ålderssuppskrivna ensamkommande ungdomar. Föreningen Ohana är ansvarig för samordningen. Kommunfullmäktige har avsatt 4 miljoner för arbetet.

§ 4 Information från nämnderna till integrationsrådet

Nämndernas representanter informerar integrationsrådet om nämndens arbete.

Socialnämnden: Kommunfullmäktige beslutade den 25 januari 2018, att ensamkommande ungdomar som anvisats till Lunds kommun och som fyller 18 år eller blir ålderuppskrivna under asylprocessen, får stanna i Lund till dess beslut om uppehållstillstånd vunnit lagakraft under 2018. Samtidigt fick socialnämnden i uppdrag att teckna överenskommelse för boendelösningar med en eller flera ideella aktörer avseende 2018. Socialnämnden har tecknat en IOP kring boendelösningar för gruppen ålderuppskrivna ungdomar med föreningen Ohana. Även andra organisationer/föreningar i Lund är engagerade till exempel IM, Rädda Barnen med flera. Ungdomarna som är berörda kan nu fortsätta sin skolgång i Lund. Det rör sig om cirka 30-35 ungdomar.

Kommunstyrelsen: Verksamheter inom socialt entreprenörskap kan söka utvecklingsstöd från kommunstyrelsen. Upp till 50 000 kronor kan sökas av arbetsintegrerade sociala företag och sociala företag som drivs med målsättningen att integrera människor i samhället och arbetslivet eller har som affärsidé att lösa sociala eller miljömässiga problem. Läs mer om utlysningen här: https://service.lund.se/KK_49

§ 5 Val av vice ordförande till integrationsrådet

Mahnas Soltani från Kurdiska kulturföreningen avgår som vice ordförande i integrationsrådet. Till ny vice ordförande föreslås Linn Dimmlich, Rädda Barnen, Lund.

Kommunala integrationsrådet beslutar

att välja Linn Dimmlich, Rädda Barnen Lund som ny vice ordförande i integrationsrådet.